

A Magyar Köztársaság nevében!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Staub Tímea ügyvéd (1065 Budapest, Podmaniczky u. 17. III/9.) által képviselt felperesnek a dr. Tóth Enikő ügyvéd (1051 Budapest, Zrínyi u. 4. II. em.) által képviselt alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránt indított perében a Pest Megyei Bíróság 2009. április 7-én kelt 12.G.20.308/2008/13. számú ítélete ellen mindkét fél által előterjesztett fellebbezés folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének az alperest marasztaló rendelkezését - a perköltségre is kiterjedően - megváltoztatja, a keresetet e részében is elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 900.000 (kilencszázezer) forint összegű fellebbezési eljárási illetékből és 800.000 (nyolcszázezer) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló első- és másodfokú együttes perköltséget, továbbá az államnak - külön felhívásra - 1.200.000 (egymillió-kettőszázezer) forint első- és másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes (.....) mint megrendelő és a perben nem álló mint fővállalkozó 2003. augusztus 19-én un. fővállalkozási szerződést kötöttek egy és létesítményei kivitelezés munkáira.

Ugyanezen a napon, 2003. augusztus 19-én a az és létesítményei kivitelezési munkáira megrendelőként a felperessel (.....), mint vállalkozóval alvállalkozási szerződést is kötött.

2004. augusztus 23-án a, a felperes (.....) és alperes (.....) egy „vállalkozási szerződés módosítása” megnevezésű háromoldalú megállapodást írtak alá.

Az 5. pontban felperes vállalta, hogy a alperessel kötött vállalkozási szerződése és annak módosítása alapján még hátra lévő munkákat 2004. október 31-ig I. osztályú minőségben befejezi és alperesnek műszaki átadási eljárást követően átadja.

A 6. pontban a felek abban is megállapodtak, a szerződés aláírásával a-t az alperessel kötött szerződésekből eredően megillető minden jog és kötelezettség a felperesre száll át.

A megállapodásra vezetett záradékban alperes úgy nyilatkozott, hozzájárul a vállalkozói szerződés, annak módosításai és kiegészítései alapján a-t megillető valamennyi jog és kötelezettség átruházásához, átvállalásához, így a felperesnek a szerződés vállalkozójakénti jogutódlásához.

Az alperes mint megrendelő és a felperes, mint vállalkozó 2004. december 6-i keltezéssel megállapodást kötöttek, amelyben előzményként utaltak egy közöttük illetve jogelődek között 2003. augusztus 19-én egy kivitelezési munkáira létrejött 2004. augusztus 23-án módosított vállalkozási szerződésre, amely szerint az és létesítményei még hátralévő kivitelezési munkáit felperes 2004. októberi 31-ig befejezi, s alperesnek átadja, az alperes és a között létrejött vállalkozási szerződésből még hátralévő munkákat az érintettek megállapodása értelmében felperes végzi el.

A megállapodás 2. pontjában rögzítették, annak ellenére, hogy a vállalkozási szerződés még nem került teljesítésre, megállapodnak abban, hogy a felperesnek még fizetendő 32.491.247 forint teljesítésére akként kerül sor, hogy alperes a megállapodás aláírását követő 1 banki munkanapon belül felperesnek átutal 5 millió forintot, a fennmaradó összeget pedig alperes a jogerős használatbavételi engedély általa történő kézhezvételét követő 5 banki munkanapon belül utalja át.

A 3. pont akként rendelkezik, „Ezen összegek megfizetése esetén a vállalkozó (felperes) kijelenti, hogy a megrendelővel (alperes) szemben semmilyen további követelése nem áll fenn. A jelen megállapodás hatályosulási feltétele, hogy a 2. pontban megjelölt 5 millió forint a 2. pontban megjelölt határidőn belül a vállalkozó (felperes) számláján jóváírásra kerüljön”.

..... nagyközség Polgármesteri Hivatala 2004. december 7-én megadta a használatbavételi engedélyt a perbeli vállalkozási szerződés szerintira és létesítményeire, az erről szóló határozatát alperesnek is kézbesítette.

Felperes 2004. december 6-án szám alatt 2004. december 7-i teljesítési határidővel 5 millió forint összegű, 2004. december 9-én pedig szám alatt 2004. december 16-i fizetési határidővel 27.491.247 forint összegű számlát állított ki alperesnek.

Alperes a számlákat nem egyenlítette ki. 2005. február 10-én kelt levelében a felperes fizetési felszólítására válaszolva úgy nyilatkozott, a számlákban szereplő összegeket a megállapodás hatályosulása hiányában nem kívánja kifizetni, az 5 millió forint kifizetése megtagadása indokaként továbbá arra is utalt, az összeget felperes egy harmadik személyre engedményezte, igénye emiatt is jogszerűtlen.

Felperes a 2004. december 6-án kelt megállapodás alapján alperessel szemben fennálló követeléséből 2005. január 6-án 5 millió forintot engedményezett a perben nem álló-re.

Az engedményes pert indított alperessel szemben az összeg megfizetése iránt. Keresetét a Pest Megyei Bíróság, mint másodfokú Bíróság 2007. február 27-én meghozott ítéletével elutasította. Az alperes és a felperes közötti 2004. december 6-i megállapodást értelmezve arra az álláspontra helyezkedett, a megállapodás hatályba lépését a felek az 5 millió forint megfizetéséhez, mint felfüggesztő feltételhez kötötték, a feltétel nem teljesült, ezért a megállapodásból nem származik olyan szerződéses kötelezettség, amelynek engedményezésére sor kerülhetett volna.

A felperes 2008. január 22-én előterjesztett, utóbb pontosított keresetében alperest a Ptk. 198. és 389. §-a alapján 32.491.274 forint továbbá ezen összegből 5 millió forint után 2004. december 7. napjától, 27.491.241 forint után 2004. december 16. napjától a kifizetéséig a Ptk. 301/A § (2) bekezdésében meghatározott mértékű késedelmi kamat és perköltség megfizetésére kérte kötelezni.

Előadta, a 2004. december 6-i megállapodásban felperes elismerte, hogy vele szemben 32.491.247 forint vállalkozási díjtartozása áll fenn és kötelezettséget vállalt annak a megállapodásban foglaltak szerinti megfizetésére, fizetési kötelezettségének azonban felszólítás ellenére sem tett eleget.

Alperes a per 2008. december 2-án megtartott első tárgyalásán szóban előterjesztett ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. A felperesi követelést „sem összegében, sem jogalapjában nem ismerte el”.

Előadta, a felek a 2004. augusztus 23-án létrejött „hármass megállapodást” követően közöttük kibontakozott teljesítési és elszámolási vitát kívánták lezárni a 2004. december 6-i megállapodással, amelynek hatályosulását ugyanakkor ahhoz a felfüggesztő feltételhez kötötték, hogy 5 millió forint vállalkozási díj 1 banki napon belül átutalásra kerül. E felfüggesztő feltétel nem valósult meg, a megállapodás ezért nem hatályosult, amint azt a megállapodásban rögzített összeg egy részének

engedményezésére tekintettel az engedményes által indított perben a Pest Megyei Bíróság is megállapította 9.Gf.25.853/2006. számú ítéletében. A felperesi kereset elsősorban azért megalapozatlan, mert a 2004. december 6-án kelt megállapodás „érvényesen nem jött létre, de legalábbis nem hatályosulhatott”.

Előadta azt is, közte és felperes között nem vitásan volt vállalkozási jogviszony, ugyanakkor felperessel szemben beszámítási vagy viszontkereseti igénnyel kíván élni hibás teljesítésből eredő szavatossági jogok körében, illetve kártérítéssel kíván élni a késedelmes teljesítés miatt. Állította, az építési naplóban több szavatossági igénybejegyzést is tett és írásban is felszólította felperest a hibás teljesítésből eredő követeléseinek teljesítésére. Továbbá a 2004. december 6-i megállapodás aláírását megelőzően már egy 80 millió forint összegű kárigény bejelentést is tett.

Hivatkozott arra is, a megállapodásban szereplő és a tényleges vállalkozási díj között nincs valós, okszerű kapcsolat, a megállapodás ugyanis egy olyan helyzetben született, amikor felperes „visszatartott olyan okiratokat, szakági nyilatkozatokat, amelyek alperes számára a használatba vételi engedély kiadásához szükségesek voltak”.

Végezetül azon okból is megalapozatlannak tartotta a felperesi követelést, mert állítása szerint felperes már a követelés egészét engedményezte.

Alperes vállalta, hogy a 80 millió forint összegű kártérítési igénybejelentést csatolja, továbbá kimunkálja „beszámítási vagy viszontkereseti igényét a kárigény összecsomósítására nézve is”.

Az előadottak alátámasztására mellékelte a Pest Megyei Bíróság 9.Gf.25.853/2006/3. számú ítéletét valamint a felperes és a közötti 2005. január 6-án kelt engedményezési szerződést.

Az elsőfokú bíróság a tárgyaláson felhívta alperest, amennyiben a megállapodást más érvénytelenségi okból kívánja megtámadni, írásban fejtse ki álláspontját, valamint részletes előkészítő iratban fejtse ki álláspontját a 2004. december 6-i szerződéses megállapodás tekintetében; nyilatkozzon arra nézve, hogy álláspontja szerint közte és felperes között milyen vállalkozási tevékenységekre, milyen vállalkozási díj mellett jött létre a vállalkozási szerződés; részletesen és konkrétan jelölje meg, milyen összegben fogadja el felperes vállalkozási díj követelését; konkrét összegben határozza meg beszámítási igényét, részletesen adja elő annak jogcímét, jogalapját, csatolja erre nézve okirati bizonyítékait illetve tegye meg további bizonyítási indítványait; illetve amennyiben viszontkeresettel kíván élni, terjesszen elő részletes viszontkereseti kérelmet a pontos érték konkrét megjelölésével az eljárási illeték egyidejű lerovása mellett.

Felperes 2009. január 22-én előterjesztett előkészítő iratában keresetét fenntartva hangsúlyozta a 2004. december 6-i megállapodásban foglalt alperesi nyilatkozat egyértelműen tartozáselismerésnek minősül.

A BH.2001.170. számú határozatban foglaltakra utalva állította, a megállapodás 3. pontja annak hatályba lépését olyan felfüggesztő feltételhez kötötte, amely nem tekinthető a felek magatartásán kívül eső, akaratától független, bizonytalan

eseménynek, ezért nem felel meg a Ptk. 228. § (1) bekezdése rendelkezéseinek, jogellenes és így a Ptk. 222. § (3) bekezdése ételmében semmis. A felfüggesztő feltétel hiányában a megállapodás aláírása napján hatályba lépett, az annak hatálytalanságára alapított alperesi védekezés téves és megalapozatlan.

Előadta azt is, alperes és a a közöttük létrejött fővállalkozási szerződés 2004. június 10-én kelt utolsó módosításában a vállalkozási díjat 114.550.000 forint összegben határozták meg, felperes pedig ezen vállalkozási díj ellenében lépett a korábbi vállalkozó helyébe a szerződésbe. A későbbi megállapodásban rögzített összeg úgy került meghatározásra, hogy a legutolsó szerződésmódosítás szerinti árból levonásra kerül a már kifizetett összeg, továbbá az el nem végzett munkák értéke. A felek ennek megfelelően közösen határozták meg az alperesnek fizetendő összeget és így jött létre megállapodásuk.

Vitatta, hogy visszatartotta volna a használatba vételi engedély kiadásához szükséges szakági nyilatkozatokat. Ennek igazolására mellékelte a polgármesteri hivatal műszaki osztálya 2004. november 2-án kelt, hozzá címzett levelét, amely szerint a használatba vételi és a működési engedélyek hiánya nem róható fel a kivitelezőnek.

A vállalkozási szerződésben illetve a díj kifizetése tárgyában az alperessel kötött megállapodásban foglaltak teljesítésének igazolására csatolta az alperes műszaki ellenőrének nyilatkozatát és a jogerős használatba vételi engedélyt.

Felperes a későbbiekben azt is előadta, a perbeli megállapodáson alapuló követelése engedményezése tárgyában a-vel kötött engedményezési szerződés felbontásra került, amit okiratokkal igazolt.

Alperes 2009. március 25-i előkészítő iratában a Pp. 164. § (1) bekezdésében foglaltakra utalva előadta, bizonyítási kötelezettségének eleget tett, így a jogerős ítélet csatolásával bizonyította, hogy a felperes keresetének alapját képező megállapodás hatálytalan. Ezzel szemben felperes semmiféle bizonyítékkal nem támasztotta alá kereseti előadásait, tisztázatlan, hogy a követelt összegre milyen jogalapon tart igényt, azt miképp számította ki. Erre tekintettel a közte és a felperes között létrejött szerződés tartalmát érintő kérdésekre nézve a felperes bizonyítékainak előadásáig nem tud nyilatkozni, s ugyanezen okból beszámítási igénye összecszerúségét, jogalapját és jogcímét sem áll módjában megjelölni.

Állította, a használatba vételi engedély hiányával kapcsolatos felelősség vizsgálata kívül esik a polgármesteri hivatal kompetenciáján, ilyen típusú vizsgálatot a polgármesteri hivatal nem is folytatott. Felperes terhére esik annak bizonyítása, hogy a létesítmény használatba vételéhez szükséges, a jogszabályban előírt szakági nyilatkozatokat hiánytalanul átadta részére.

A felperesi igény elbírálásához továbbá nélkülözhetetlen annak a felperesi bizonyítása, hogy alperes részéről a megállapodás megkötését megelőzően a vállalkozási szerződés alapján milyen összeg került kifizetésre. A felperes által csatolt okiratok ennek bizonyítására nem alkalmasak. Konkrét bizonyíték hiányában pedig alperes nem tud érdemben nyilatkozni a felperesi előadásokra.

Kiemelte, felperes egyértelműen a 2004. december 6-i megállapodásra alapítja keresetét. Ugyanakkor az engedményezés folytán felperesi jogutódnak minősülő

..... által az alperes ellen indított perben született jogerős ítélet megállapította a megállapodás hatálytalanságát. A felperesi jogutód és az alperes között azonos tényalapról származó ugyanazon jog iránt folyamatban volt korábbi perben született jogerős ítélet anyagi jogereje pedig a Pp. 229. § (1) bekezdése szerint kizárja felperes ezen megállapodásra alapított követelésének vele szemben újabb perben történő érvényesítését, a per megszüntetésének van helye.

A 2009. április 7-i tárgyaláson alperes képviselője úgy nyilatkozott, korábbi beadványaiban foglaltakat a jogi indokokra is kiterjedően változatlanul fenntartja. A tárgyalás berekesztésére történt figyelmeztetést követően a felek képviselői érdemben nem kívántak felszólalni.

Az elsőfokú bíróság 2009. április 7-én kelt 12.G.20.308/2008/13. számú ítéletével alperest a felperes részére 27.491.247 forint és annak 2004. december 16. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt mértékű kamata, valamint 500.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Egyebekben felperest 138.500 forint, alperest 761.500 forint feljegyzett kereseti illeték állam javára történő megfizetésére kötelezte.

Ítélete indokolásában az alperes permegszüntetés iránti kérelmére nézve az elsőfokú bíróság rámutatott, felperes nem vett részt félként a és az alperes között korábban folyamatban volt perben, és nem minősül a jogutódjának sem, ezért a Pp. 229. § (1) bekezdésére tekintettel az alperes által hivatkozott korábbi perben született jogerős ítélethez a felperes és az alperes egymás közötti jogviszonyában nem fűződik anyagi jogerőhatás, a Pp. 130. § (1) bekezdés d) pontja és 157. § a) pontja alapján nem volt helye a per megszüntetésének.

A továbbiakban kifejtette, a rendelkezésre álló adatokból megállapíthatóan alperes és a közötti vállalkozási szerződés 2004. augusztus 23-i megállapodással történt módosításával és a vállalkozási szerződésből eredő jogainak és kötelezettségeinek a felperesre történt átruházásával az alperes mint megrendelő és a felperes mint vállalkozó között a Ptk. 389. §-a szerinti vállalkozási szerződés jött létre.

A 2004. december 6-i megállapodásban felperes és alperes annak rögzítése mellett, hogy a közöttük fennálló vállalkozási szerződés még nem került teljesítésre, abban állapodtak meg, hogy alperes 32.491.247 forintot megfizet felperesnek, ebből 5 millió forintot 1 banki napon belül. A 3. pontban ugyanakkor a megállapodás hatályosulását ahhoz a feltételhez kötötték, hogy felperes számláján az 5 millió forint a megállapodásban rögzített határidőn belül jóváírásra kerül. Ezen felfüggesztő feltétel azonban a BH.2001.170. számú eseti döntésben foglaltakra is figyelemmel nem felel meg a Ptk. 228. § (1) és 229. § (2) bekezdésében meghatározott követelményeknek, mert nem a felek magatartásán kívül eső, attól független, bizonytalan jövőbeni esemény, a szerződés hatályba lépését alperes magatartásától, a szerződésben vállalt kötelezettsége teljesítésétől tette függővé. E jogszabálysértő feltétel pedig a Ptk. 228. § (3) bekezdése alapján semmis.

Egyebekben alperes e feltételre a Ptk. 4. § (4) bekezdésében foglaltakra figyelemmel sem hivatkozhat annak érdekében, hogy mentesüljön a megállapodásban vállalt kötelezettsége teljesítése alól.

A 2004. december 6-i megállapodás Ptk. 207. § (1) bekezdése szerinti értelmezése alapján a továbbiakban az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, a megállapodás megkötésével a feleknek az volt a célja, hogy rendezzék a közöttük fennálló jogviszonyt, a felperesnek járó vállalkozói díjat elszámolják, mégpedig arra is figyelemmel, hogy a munka még nem készült el teljes körűen. A 3. pontban írt felfüggesztő feltételnek pedig az volt a célja, hogy az alperes teljesítés elmaradása esetén felperes a megállapodásban rögzített követelésen felüli követelését is érvényesíthesse alperessel szemben, nem pedig az, hogy a megállapodásban vállalt fizetési kötelezettsége teljesítésének elmulasztása esetén alperes szabaduljon a teljesítés alól. Mindezekből az következik, hogy a felek a megállapodást az érvénytelen felfüggesztő feltétel nélkül is megkötötték volna, ezért e feltétel semmissége a Ptk. 239. §-ára tekintettel nem teszi az egész szerződést érvénytelenné.

A megállapodásban alperes kötelezettséget vállalt a vállalkozási díj felperesnek történő megfizetésére, a kereset jogalapja ezért fennáll. A rendelkezésre álló iratokból kétséget kizáróan megállapíthatóan továbbá a felperes-vel kötött engedményezési megállapodása megszűnt. Ugyanakkor az is kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy a megállapodás alapján alperessel szemben fennálló követeléséből felperes 5 millió forintot engedményezett a-re. E követelés így a Ptk. 328. § (1) és 329. § (1) bekezdése alapján az engedményesre szállt át, azt az alperessel szemben felperes már nem érvényesítheti. Az ezt meghaladó 27.491.247 forint összeg erejéig ugyanakkor a kereset megalapozott. Arra figyelemmel, hogy a használatba vételi engedély 2004. december 7-én kiadásra került és azt a hatóság alperesnek is megküldte, a megállapodás szerinti teljesítési határidő 2004. december 15-én lejárt. Alperes a Ptk. 298. § a) pontja szerint az ezt követő napon késedelembe esett, amely időponttól a Ptk. 301. § (1) bekezdése alapján a Ptk. 301/A § (2) bekezdése szerinti késedelmi kamat fizetésének kötelezettsége is terheli.

Az ítélettel szemben mindkét fél fellebbezést nyújtott be jogi képviselő útján.

Felperes a keresetet elutasító ítéleti rendelkezés megváltoztatását, alperes keresete szerinti marasztalását kérte. Nem vitatta, hogy a perbeli megállapodás alapján alperessel szemben fennálló követeléséből 5 millió forintot a-re engedményezett. Ugyanakkor hangsúlyozta, a Pest Megyei Bíróság a korábban már hivatkozott jogerős ítéletével a által engedményesként érvényesített igényt elutasította, arra hivatkozással, az engedményezés nem jött létre érvényesen. Véleménye szerint az engedményes keresete tárgyában született jogerős ítélet alapján ismételten megnyílt a joga arra, hogy a érvénytelennek minősített engedményezés tárgyát képező összeget alperestől követelje.

Alperes fellebbezése annak tartalma szerint elsődlegesen a per megszüntetésére és az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére, másodsorban az elsőfokú ítélet keresetnek helyt adó rendelkezése megváltoztatására és a kereset teljes elutasítására, harmadsorban az ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítására irányult. Eddigi nyilatkozatait fenntartva hangsúlyozta, ítélete indokolásában az elsőfokú bíróság is tényként állapította meg, hogy az alperessel szemben követeléséből felperes 5 millió forintot a-re engedményezett. Felperes tehát ezen követelés engedményezése folytán a jogelődjének minősül, amiből az következik, hogy ezen követelés megfizetése iránt a felperesi jogutód által a jelen per alperese ellen indított perben született jogerős ítélet anyagi jogereje a Pp. 229. § (1) bekezdésére tekintettel kizárttá teszi felperes újabb perben történő igényérvényesítését is. Mindezekre tekintettel fennállnak a per megszüntetésének feltételei.

A 2006. december 6-i megállapodás 3. pontjában foglalt felfüggesztő feltételre nézve alperes a BH.1992.40. számú eseti döntésre utalva állította, nem jogszabálysértő az olyan felfüggesztő feltétel kikötése, amelynek bekövetkezte vagy elmaradása valamelyik fél akaratán múlik. Ilyen feltétel kikötése esetén a bíróság kizárólag a feltétel elmaradásának tényét vizsgálja illetve vizsgálhatja, a fél magatartásának felróhatóságát nem, mint ahogy az egyébként az előzményi perben a Pest Megyei Bíróság előtt folyamatban volt peres eljárásban is történt. Tévedett ezért az elsőfokú bíróság, amikor a perbeli megállapodás szerinti felfüggesztő feltételt semmisnek minősítette és alperest olyan megállapodás alapján marasztalta, amely a benne foglalt felfüggesztő feltétel hiányában nem hatályosult.

Úgy vélte továbbá, az elsőfokú bíróság több lényeges eljárási szabályt is megsértett.

Így nem tett eleget a Pp. 3. § (3) bekezdésében előírt kötelezettségének, s alperest nem tájékoztatta előzetesen a jogvita eldöntése érdekében bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, valamint a bizonyítás eredménytelenségének következményeiről. Ezen mulasztása következtében ítélete indokolásában az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat megsértve hivatkozik arra, hogy alperes nem jelölte meg és nem fejtette ki részletesen, mire alapozza a megállapodás létre nem jöttére illetve érvénytelenségére vonatkozó hivatkozását, ezért miután az elsőfokú bíróság az egész szerződés érvénytelenségét eredményező okot nem észlelt, a szerződés létrejötté és érvénytelensége körében mellőzte a bizonyítást és megállapította a szerződés érvényes létrejöttét.

Ugyancsak lényeges eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság, amikor önmagában a perbeli megállapodás Ptk. 207. § (1) bekezdése szerinti értelmezése alapján állapította meg az abban foglalt felfüggesztő feltétel semmisségét és a megállapodás hatályos, érvényes voltát, figyelmen kívül hagyva azt, hogy a Ptk. 207. §-a a nyilatkozati elvet az akarat elvvel ötvözi, ezért a szerződési nyilatkozatok értelmezése körében nem mellőzhető a felek szerződési akaratának feltárása, az erre irányuló bizonyítás felvétele.

Nem az eljárási szabályok szerint járt el az elsőfokú bíróság akkor sem, amikor annak ellenére mellőzte az összecszerűség vizsgálatát illetve az e körben

szükséges bizonyítás lefolytatását, hogy alperes kezdettől fogva felperes követelését összecszerűségében is vitatta, továbbá beszámítási kifogást is előterjesztett.

Az elsőfokú bíróság a beszámítási kifogást nem bírálta el, arra nézve sem ítélete rendelkező része, sem indokolása nem tartalmaz semmiféle megállapítást, ami önmagában az ítélet hatályon kívül helyezését megalapozó lényeges eljárási szabálysértés.

Végül az elsőfokú bíróság a Pp. 221. §-a szerinti indokolási kötelezettségének sem tett eleget, mert ítélete indokolásából nem tűnik ki, mely bizonyítékok alapján, azokat miképpen mérlegelve állapította meg az ítélete alapjául szolgáló tényállást.

Alperes továbbá előadta azt is, az elsőfokú eljárásban előterjesztett beszámítási kifogását ismételten előterjeszti 27.491.247 forint összegben. Erre nézve részletes, a feltételek fennálltára, az összecszerűségre is kiterjedő előkészítő irata benyújtását 15 napon belül vállalta.

Felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet alperest marasztaló rendelkezésének helybenhagyását kérte.

Hangsúlyozta, a Pp. 229. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek hiányában nincs helye a per megszüntetésének, az alperes által hivatkozott jogerős ítélettel befejezett korábbi perben és a jelen perben érvényesített jog az annak alapjául szolgáló tények és a felek azonossága nem állapítható meg.

Továbbra is állította, az alperessel 2004. december 6-án megkötött megállapodás 3. pontjában szereplő jogellenes felfüggesztő feltétel semmis, ennél fogva a megállapodás aláírása napján hatályba lépett, alperes fizetési kötelezettsége ezért a megállapodásban szereplő összegre nézve fennáll.

Az alperes által kifogásolt eljárási szabálysértések tekintetében előadta azt is, az elsőfokú bíróság maradéktalanul eleget tett a Pp. 3. § (3) bekezdésében foglalt kötelezettségének, e körben már a per első tárgyalásán felhívta alperest a per eldöntése szempontjából jelentős körülményekre nézve nyilatkozattételre és bizonyítékai előterjesztésére. Felhívása arra is kiterjedt, hogy amennyiben alperes a szerződéses megállapodást más érvénytelenségi okból kívánja megtámadni, úgy azt ugyancsak írásban tegye meg, fejtse ki álláspontját.

A perbeli megállapodást a Ptk.207. §-a szerint értelmezve az elsőfokú bíróság a felek perbeli nyilatkozatait is figyelembe véve, értékelve megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a megállapodás megkötésére az érvénytelen felfüggesztő feltétel nélkül is sor került volna. A megállapodás tartalma a rendelkezésre álló adatok alapján további bizonyítás felvétele nélkül is egyértelműen megállapítható volt, ezért alperes e körben is alaptalanul hivatkozik az ítélet megalapozatlanságára. A kereset összecszerűségére nézve pedig alperes az elsőfokú bíróság felhívása ellenére sem fejtette ki részletes álláspontját és beszámítási kifogást illetve viszontkeresetet sem terjesztett elő, mindössze erre irányuló szándékát jelezte. A fellebbezésben e körben előadott kifogások mindezeket figyelembe véve ugyancsak megalapozatlanok.

Végezetül hangsúlyozta, arra figyelemmel, hogy az elsőfokú eljárásban alperes elmulasztotta beszámítási kifogása előterjesztését, a Pp. 247. § (3) bekezdésében

meghatározott feltételek hiányában erre a másodfokú eljárásban már nincs jogszabályi lehetőség. Alperes fellebbezése teljességgel megalapozatlan.

Felperes fellebbezése megalapozatlan, míg az alperes fellebbezése megalapozott az alábbiak szerint.

A Ptk. 198. § (1) bekezdése értelmében a szerződésből kötelezettség keletkezik a szolgáltatás teljesítésére és jogosultság a szolgáltatás követelésére.

A Ptk. 200. § (1) bekezdése a szerződéses szabadság elvét deklarálva kimondja azt is, a felek a szerződés tartalmát szabadon állapítják meg.

A Ptk. 240. § (1) bekezdése szerint továbbá a felek közös megegyezéssel módosíthatják a szerződés tartalmát.

A Ptk. 228. § (1) bekezdése értelmében ha a felek a szerződés hatályának beálltát bizonytalan jövőbeni eseménytől tették függővé (felfüggesztő feltétel) a szerződés hatálya a feltétel bekövetkeztével áll be.

A Ptk. idézett rendelkezéseiből az következik, csakis a hatályos szerződésből fakadnak jogok és kötelezettségek, a felek által a szerződésben megállapított felfüggesztő feltétel bekövetkeztének hiányában hatályba nem lépett szerződés a felek között nem hoz létre a szolgáltatás követelésére való jogosultságot megalapozó kötelmi jogviszonyt.

A per megszüntetésének eseteit a Pp. 157. §-a sorolja fel. Az a) pont szerint a bíróság a pert megszünteti, ha a keresetlevelet már a 130. § (1) bekezdésének a-h) pontja alapján idézés kibocsátása nélkül el kellett volna utasítani.

A Pp. 130. § (1) bekezdése d) pontja értelmében a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításának van helye abban az esetben is, ha a felek között ugyanabból a ténybeli alapból származó ugyanazon jog tárgyában már jogerős ítélet született.

A Pp. 229. §-ának (1) bekezdése szerint a keresettel érvényesített jog tárgyában hozott ítélet jogereje kizárja, hogy ugyanabból a tényalapból származó, ugyanazon jog iránt ugyanazon a felek - ideértve azok jogutódait is - egymás ellen új keresetet indíthassanak, vagy az ítéletben már elbírált jogot egymással szemben egyébként vitássá tegyék (anyagi jogerő).

Felperes keresetét a közte és az alperes között 2004. december 6-án létrejött szerződésmódosító megállapodásra alapította, amelyben rögzítésre került, a közöttük fennálló jogviszony alapján felperesnek még járó 32.491.247 forint összeget alperes miként fizeti meg.

A felek e megállapodás hatályának beálltát egyértelmű rendelkezésük szerint az első díjrészlet megfizetéséhez kötötték. Ilyen előzmények után került sor arra, hogy felperes 2005. január 6-án kelt megállapodással az alperessel szemben a 2004. december 6-án kelt megállapodás alapján őt megillető követelés egy részét (5.000.000 forintot) a-re engedményezte.

Az engedményes által az 5.000.000 forint megfizetése iránt alperessel szemben indított perben született jogerős ítélet a keresetet fennálló követelés hiányában utasította el, annak megállapítása mellett, hogy a jelen per felperese, mint engedményező és az alperes között 2004. december 6-án létrejött megállapodás a hatály beálltát eredményező feltétel bekövetkezte - az 5.000.000 forint díjrészlet megfizetése - hiányában nem lépett hatályba, így abból jogok és kötelezettségek nem keletkeztek.

Mindezekből pedig az is következik, hogy a felperes és a által 2005. január 6-án megkötött engedményezéshez nem fűződhet joghatás, felperes és a között jogutódlás nem következett be, erre tekintettel megalapozatlan volt alperes Pp. 229. § (1) bekezdésére, 130. § d) pontjára és 157. § (1) bekezdés a) pontjára alapított permegszüntetési kérelme.

A per érdemére nézve a Fővárosi Ítéltábla álláspontja a következő.

A kereset elbírálása körében nem hagyható figyelmen kívül, hogy a már kifejtettek szerint a felperes keresetét arra a közte és az alperes között 2004. december 6-án létrejött megállapodásra alapította, amelyre nézve a korábban folyt perben született jogerős ítélet megállapította, hogy annak alapján alperesnek fizetési kötelezettsége nem keletkezett. Felperes pedig a jelen perben sem tett olyan előadást, hogy az alperes időközben az 5.000.000 forint összegű díjrészletet részére megfizette volna, amely körülmény a szerződésmódosítás hatályba lépését eredményezte volna. Ezért változatlanul azt kell tehát megállapítani, hogy a felek között ezidő szerint sincs olyan hatályos megállapodás, amely az alperes fizetési kötelezettségét megalapozná.

Mindezekre figyelemmel a keresetet a teljes követelés tekintetében megalapozatlannak kell tekinteni.

A kifejtettekre a tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének az alperest marasztaló rendelkezését - a perköltségre is kiterjedően - megváltoztatta, a keresetet e részében is elutasította.

Az eredményes alperesi fellebbezés folytán felperes pervesztes lett, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján felperest kötelezte az alperes 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdése alkalmazásával mérsékelt összegben megállapított ügyvédi munkadíjból és 900.000 forint fellebbezési eljárási illetékből álló első- és másodfokú együttes perköltség megfizetésére. A felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt kereseti és

fellebbezési eljárási illeték megfizetéséről a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2010. április 23.

Dr. Rózsa Éva s. k.
a tanács elnöke

Dr. Felker László s. k.
előadó bíró

Dr. Rutkai Éva s. k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Kiss Sándorné
tisztviselő